

Podsumowanie wdrażania osi 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 w Wielkopolsce

Brdów, 20.05.2015 r.

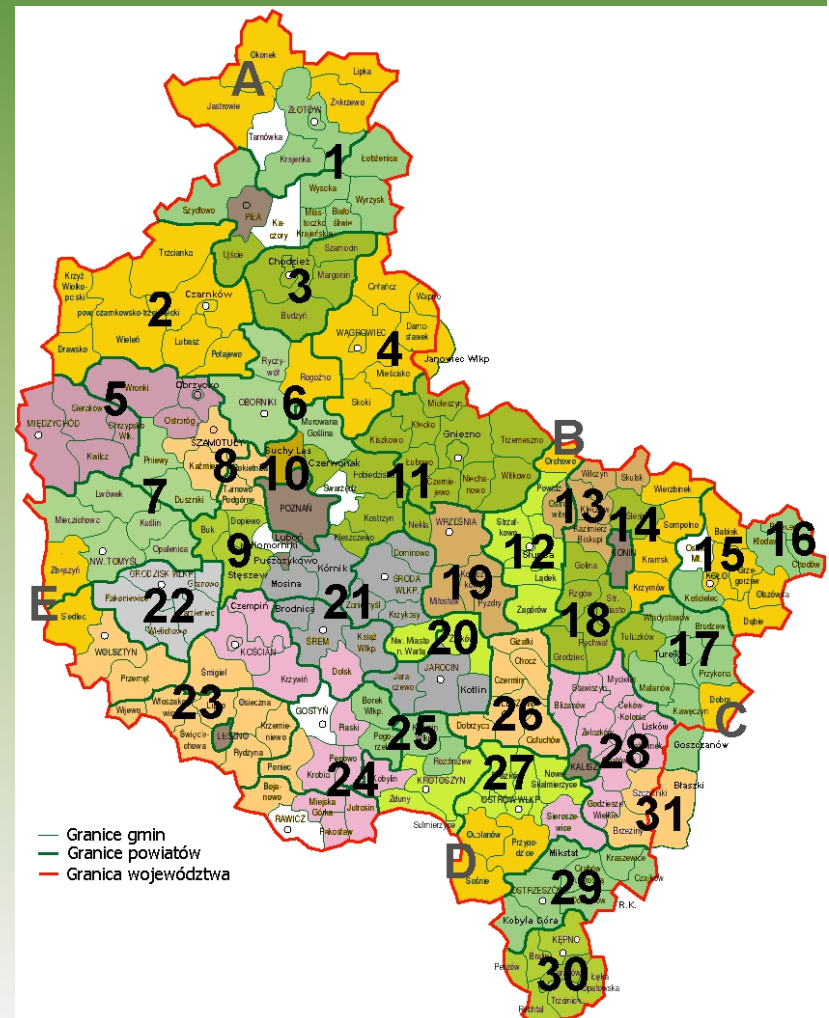
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013

Oś 4 Leader

- 31 LGD z siedzibą w Wielkopolsce
- Obszar objęty LSR zamieszkuje ponad 1,8 mln osób
- Łączny budżet LGD z siedzibą w Wielkopolsce: ponad 278 mln zł

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013

Oś 4 Leader

Wdrażanie LSR – nabory wniosków

LGD w ramach działania „Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju” ogłaszały konkursy na operacje z zakresu:

- „Małe projekty” i „Odnowa i rozwój wsi” (wdrażane przez SW)
- „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” i „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” (wdrażane przez ARiMR)

Na powyższe działania ogłoszono: **667 naborów wniosków**

„Małe projekty”	214
„Odnowa i rozwój wsi”	167
„Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”	139
„Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”	147

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013

Stan wdrażania - Oś 4 Leader (08.05.2015r.)

Działanie	Liczba złożonych wniosków o pomoc	Kwota złożonych wniosków o pomoc (w mln zł)
Wdrażanie LSR:		
- Małe projekty	4704	104,98
- Odnowa i rozwój wsi	984	176,28
- Różnicowanie	634	48,06
- Mikroprzedsiębiorstwa	785	84,08
Wdrażanie projektów współpracy	48	5,39
Funkcjonowanie LGD	103	53,04

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013

Stan wdrażania - Oś 4 Leader (08.05.2015r.)

Działanie	Liczba podpisanych umów	Kwota zakontraktowana środki EFRROW i budżet Państwa (w mln zł)	Procent zakontraktowania (limit środków)
Wdrażanie LSR:			
- Małe projekty	2711	48,62	97 %
- Odnowa i rozwój wsi	827	123,63 (tylko EFRROW)	97 %
- Różnicowanie	195	13,84	82 %
- Mikroprzedsiębiorstwa	179	17,46	67 %
Wdrażanie projektów współpracy	42	4,94	91 %
Funkcjonowanie LGD	92	52,59	100 %

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013

Podsumowanie stanu wdrażania osi 4 Leader w Wielkopolsce:

- Liczba złożonych wniosków: **7258**
- Liczba zawartych umów: **4046**
- Kwota zakontraktowanych umów: **261,08 mln zł**
(94 % budżetu z umów ramowych LGD)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

- został opracowany na podstawie przepisów UE, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 oraz aktów wykonawczych KE.
- jest podstawowym elementem II filara Wspólnej Polityki Rolnej i jest też jedną z części **Umowy Partnerstwa**.

Komisja Europejska przyjęła:

- **23 maja 2014 r.** - **Umowę Partnerstwa**
- **12 grudnia 2014 r.** - **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020**

Podstawy prawne PROW 2014-2020

Przepisy UE

- **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1305/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005
- **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006
- **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1306/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008

Podstawy prawne PROW 2014-2020

Przepisy krajowe

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014-2020
(obowiązuje od 15 marca 2015)

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności
(obowiązuje od 2 kwietnia 2015)

Rozporządzenia wykonawcze
(w przygotowaniu)

GŁÓWNE CELE

- poprawa konkurencyjności rolnictwa
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu
- zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich

BUDŻET PROW 2014 – 2020

Łączne środki publiczne wyniosą

13,5 mld euro

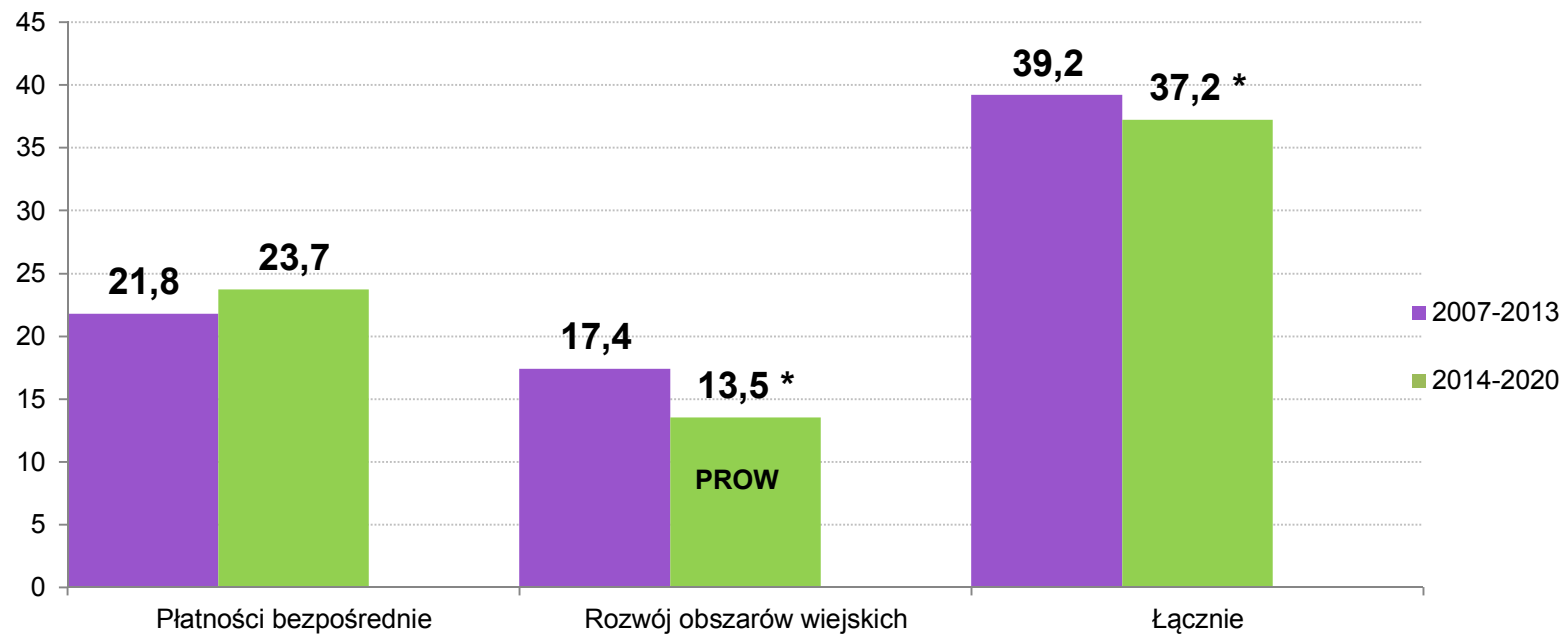
w tym:

- **8,6 mld euro** z budżetu UE (EFRROW)
- **4,9 mld euro** wkład krajowy

Fundusze na rolnictwo i rozwój wsi w Polsce w latach 2014-2020 (mld EUR)

** dodatkowo w ramach polityki spójności planowane są środki w wysokości 5,2 mld euro, które mają zostać skierowane na obszary wiejskie*

Plan finansowy dla PROW 2014-2020 - alokacja środków na kraj

Działanie / poddziałanie/ typ operacji	Środki EFRROW [euro]	Środki publiczne ogółem [euro]
Transfer wiedzy i działalność informacyjna	36 905 246	58 001 302
Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i zastępstw	47 722 830	75 002 515
Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	21 000 000	33 004 179
Modernizacja gospodarstw rolnych	1 527 756 680	2 401 064 486
Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000	39 131 409	61 500 000
Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN	23 860 615	37 500 000
Przetwórstwo i marketing produktów rolnych	440 989 000	693 070 461
Scalanie gruntów	88 440 000	138 994 740
Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzenie odpowiednich środków zapobiegawczych	264 046 000	414 981 968
Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	82 717 000	130 000 317
Premia dla młodych rolników	456 849 802	717 997 734
Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	263 383 000	413 939 978
Restrukturyzacja małych gospodarstw	561 825 648	882 980 666
Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	41 358 000	64 999 372
Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów	47 700 000	74 966 634
Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	636 283 100	1 000 000 049
Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych	191 519 339	300 997 069
Tworzenie grup i organizacji producentów w sektorze rolnym i leśnym	256 414 153	402 987 547
Działanie rolno- środowiskowo- klimatyczne	753 399 101	1 184 062 782
Rolnictwo ekologiczne	445 373 661	699 961 515
Płatności ONW	1 378 188 270	2 165 998 652
Współpraca w ramach grup EPI	36 904 246	57 999 730
Wsparcie na rozwój lokalny kierowany przez społeczność w ramach LEADER	467 668 000	734 999 913
Pomoc techniczna	132 527 195	208 283 391
Renty strukturalne - zobowiązania	356 318 519	560 000 000
RAZEM PROW 2014-2020	8 598 280 814	13 513 295 000

Przewidywany plan finansowy PROW 2014-2020

województwo wielkopolskie

Działanie	Alokacja na kraj	Alokacja na województwo wielkopolskie	Alokacja na kraj	Alokacja na województwo wielkopolskie
	Środki EFRROW (EUR)	Środki EFRROW (EUR)	Środki EFRROW (PLN)	Środki EFRROW (PLN)
Scalanie gruntów	88 440 000	371 448	374 313 456	1 572 117
Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	683 983 100	57 940 781	2 894 890 072	245 228 562
LEADER	467 668 000	34 373 598	1 979 358 043	145 482 816
RAZEM:	1 240 091 100	92 685 827	5 248 561 571	392 283 495
				% alokacji z lat 2007-2013:
				33,32%

Przegląd działań PROW 2014-2020

**wdrażanych przez
Samorząd Województwa**

Działanie „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”

- 1) Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów **małej infrastruktury**, w tym inwestycje w **energię odnawialną i w oszczędzanie energii**,
- 2) Badania i inwestycje związane z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu **dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej**, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej,
- 3) Inwestycje w tworzenie, ulepszanie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym **rekreacji i kultury oraz powiązanej infrastruktury**.

Ad. 1) Mała infrastruktura

Typ operacji:

Gospodarka wodno – ściekowa

- budowa, przebudowa, modernizacja lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków,
- zakup i montaż urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzeń wodociągowych.

Beneficjenci:

- ✓ gmina,
- ✓ spółka, w której udziały mają wyłącznie JST,
- ✓ związek międzygminny.

**Wysokość wsparcia:
do 2 mln zł/
beneficjent / program**

Warunki:

- operacja realizowana w gminie: wiejskiej lub miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców) lub miejskiej (z wyłączeniem miejscowości powyżej 5 tys. mieszkańców),
- w miejscowościach poza aglomeracjami zdefiniowanymi w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- spójna z dokumentem planistycznym gminy lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości,
- realizowana na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem,
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji.

Ad. 1) Mała infrastruktura

Typ operacji:

Gospodarka wodno – ściekowa

Kryteria wyboru:

- inwestycja zlokalizowana na terenie, na którym istnieje **największa potrzeba poprawy stanu wód zgodnie ze zaktualizowanym programem wodno-środowiskowym kraju,**
- **łączna realizacja gospodarki wodnej i ściekowej,**
- **dochód podatkowy gminy** (preferencje dla gmin o niższym dochodzie w przeliczeniu na jednego mieszkańca),
- **bezrobocie w powiecie** (preferencje dla gmin o wysokim poziomie bezrobocia),
- powiązanie operacji z inwestycjami dotyczącymi **tworzenia infrastruktury szerokopasmowej,**
- **specyfika regionu.**

W przypadku operacji o **tej samej liczbie punktów** przewiduje się preferencje dla operacji, których realizacja umożliwi oczyszczenie większej objętości ścieków.

Ad. 1) Mała infrastruktura

Typ operacji:

Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

Beneficjenci:

- ✓ gmina, powiat lub ich związki.

**Wysokość wsparcia:
do 3 mln zł/
beneficjent /program**

Warunki:

- operacja realizowana w gminie: wiejskiej lub miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców) lub miejskiej (z wyłączeniem miejscowości powyżej 5 tys. mieszkańców),
- spójna z dokumentem planistycznym gminy lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości,
- ma na celu połączenie jednostki osadniczej z istniejącą siecią drogową,
- realizowana na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem,
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji.

Ad. 1) Mała infrastruktura

Typ operacji:

Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

Kryteria wyboru:

- **dochód podatkowy gminy** (preferencje dla gmin o niższym dochodzie w przeliczeniu na jednego mieszkańca),
- **bezrobocie w powiecie** (preferencje dla gmin o wysokim poziomie bezrobocia),
- powiązanie operacji z inwestycjami dotyczącymi **tworzenia infrastruktury szerokopasmowej**,
- **specyfika regionu**.

W przypadku operacji o **tej samej liczbie punktów** przewiduje się preferencje dla operacji, których realizacja zapewni dostęp do sieci drogowej większej liczbie mieszkańców.

Ad. 2) Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze wsi

Typ operacji:

Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

- odnawianie lub poprawa stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego,
- zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

Beneficjenci:

- ✓ gmina,
- ✓ instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST.

Warunki:

- operacja realizowana w gminie: wiejskiej lub miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców) lub miejskiej (z wyłączeniem miejscowości powyżej 5 tys. mieszkańców),
- ogólnodostępna, w tym dostępna dla osób niepełnosprawnych,
- spójna z dokumentem planistycznym gminy lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości,
- w przypadku instytucji kultury operacja została zaakceptowana przez organizatora (JST),
- dotyczy obiektu wpisanego do rejestru lub ewidencji zabytków,

Wysokość wsparcia:
do 500 tys. zł/ miejscowość / program
- limit łączny z podziałaniem „*Inwestycje w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług ...*” na zakres dot. inwestycji w obiekty kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej

Ad. 2) Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze wsi

Typ operacji:

Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

Warunki (cd.):

- realizowana na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem,
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji.

Kryteria wyboru:

- nadanie **nowej funkcji odnowionemu obiektowi**,
- ocena **wartości zabytku**,
- **lokalizacja inwestycji** (preferencje dla operacji zlokalizowanych na obszarze o potencjale turystycznym),
- **specyfika regionu**.

W przypadku operacji o **tej samej liczbie punktów** o kolejności przyznania pomocy decyduje niższa wartość podstawowego dochodu podatkowego gminy przypadająca na jednego jej mieszkańca.

Ad. 3) Rekreacja i kultura oraz powiązana infrastruktura

Typ operacji:

Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne oraz kształtowanie przestrzeni publicznej

- budowa, modernizacja lub wyposażenie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury,
- ukształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego.

Beneficjenci:

- ✓ gmina lub instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST – w przypadku obiektów kulturalnych,
- ✓ gmina – w przypadku kształtowania przestrzeni publ.

Warunki:

- operacja realizowana w gminie: wiejskiej lub miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców) lub miejskiej (z wyłączeniem miejscowości powyżej 5 tys. mieszkańców),
- ogólnodostępna, w tym dostępna dla osób niepełnosprawnych,
- spójna z dokumentem planistycznym gminy lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości,
- jeżeli wnioskodawcą jest instytucja kultury, operacja została zaakceptowana przez organizatora (JST),
- realizowana na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem,
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji.

Wysokość wsparcia:
do 500 tys. zł/
miejscowość / program
- limit łączny z podziałaniem „Badania i inwestycje związane z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego...”

Ad. 3) Rekreacja i kultura oraz powiązana infrastruktura

Typ operacji:

Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne oraz kształtowanie przestrzeni publicznej

Kryteria wyboru:

1) Obiekty pełniące funkcje kulturalne:

- **dochód podatkowy gminy** (preferencje dla gmin o niższym dochodzie w przeliczeniu na jednego mieszkańca),
- **bezrobocie w powiecie** (preferencje dla gmin o wysokim poziomie bezrobocia),
- **specyfika regionu.**

W przypadku operacji o **tej samej liczbie punktów** wybrana będzie operacja, której realizacja umożliwi przeprowadzenie większej liczby inicjatyw społecznych.

2) Kształtowanie przestrzeni publicznej:

- **wartość zabytkowa** układu urbanistycznego,
- **komplementarność z innymi inwestycjami** na obszarze objętym operacją,
- **lokalizacja inwestycji** (preferencje dla operacji zlokalizowanych na obszarze o potencjale turystycznym),
- **specyfika regionu.**

W przypadku operacji o **tej samej liczbie punktów** o kolejności przyznania pomocy decyduje niższa wartość podstawowego dochodu podatkowego gminy przypadająca na jednego jej mieszkańca.

Ad. 3) Rekreacja i kultura oraz powiązana infrastruktura

Typ operacji:

Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów

- budowa lub modernizacja targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów.

Beneficjenci:

- ✓ gmina, powiat lub ich związki.

Wysokość wsparcia:
do 1 mln zł/
beneficjent /program

Warunki:

- operacja realizowana w miejscowości liczącej nie więcej niż **200 tys. mieszkańców**,
- ogólnodostępna,
- spójna z dokumentem planistycznym gminy lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości,
- realizowana na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem,
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji.

Ad. 3) Rekreacja i kultura oraz powiązana infrastruktura

Typ operacji:

Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów i usług

Kryteria wyboru:

- preferencje dla targowisk, w których **udział powierzchni handlowej przeznaczonej dla rolników w stosunku do całkowitej powierzchni targowiska jest większy.**

Wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu operacji w ramach działania „Podstawowe usługi...” nie może przekroczyć **1 000 000 euro.**

Forma wsparcia: **refundacja** maks. do **63,63%** kosztów kwalifikowalnych.

Operacje realizowane w ramach działania są **niekomercyjne.**

Działanie „Inwestycje w środki trwałe”

1) Inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa

Typ operacji:

Scalanie gruntów

Beneficjent:

- Starosta

Zakres wsparcia:

- opracowanie projektu scalenia,
- zagospodarowanie poscaleniowe.

Kryteria wyboru:

- preferencje dla operacji, które będą miały wpływ na **poprawę stanu środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych.**

Wysokość wsparcia:

Opracowanie projektu scaleniowego:

- do **650 euro/ha** – woj. wielkopolskie

Zagospodarowanie poscaleniowe:

- do **1,9 tys. euro/ha** – woj. wielkopolskie

Forma wsparcia: **refundacja**

maks. do **63,63% kosztów**

kwalifikowalnych.

Działanie „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”

- 1) **Wsparcie przygotowawcze**
- 2) **Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność**
- 3) **Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania**
- 4) **Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji**

Ad.1) Wsparcie przygotowawcze

Podnoszenie kompetencji LGD i społeczności lokalnych, szkolenie i tworzenie sieci kontaktów oraz wypracowanie mechanizmów współpracy i włączenia lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR.

Kwoty i stawki wsparcia:

- zostaną określone w przepisach krajowych z uwzględnieniem przeprowadzonej analizy. Pomoc ma formę płatności ryczałtowej.

Beneficjenci:

- Stowarzyszenie, Fundacja lub związki stowarzyszeń, z wyłączeniem stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego.

Kryteria wyboru:

- Nie ustala się. Pomoc zostanie przyznana wszystkim wnioskodawcom, którzy spełnią warunki kwalifikowalności.

Warunki:

Obszar objęty działalnością wnioskodawcy:

- ✓ jest obszarem wiejskim lub zawiera obszar wiejski i nie jest objęty działalnością innych wnioskodawców wsparcia przygotowawczego PROW,
- ✓ zamieszkiwany jest przez **30 - 150 tys. mieszkańców**,
- ✓ składa się z min. **2 gmin**.

Ad.1) Wsparcie przygotowawcze

Pozostałe warunki:

- ✓ **wszystkie gminy**, na obszarze objętym wnioskiem są **członkami (partnerami) wnioskodawcy i nie są członkami (partnerami) innych wnioskodawców** wsparcia przygotowawczego PROW,
- ✓ **członkami (partnerami) wnioskodawcy** jest przynajmniej **po jednym przedstawicielu z każdego sektora (społecznego, gospodarczego i publicznego) z każdej gmin**, której obszar objęty jest działalnością wnioskodawcy, na którym realizowana ma być LSR,
- ✓ do wniosku o przyznanie pomocy na wsparcie przygotowawcze wnioskodawca załączył koncepcję rozwoju lokalnego obszaru LSR, zawierającą przynajmniej:
 - a) opis obszaru i jego spójności,
 - b) plan włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie lokalnej strategii rozwoju, zwanej dalej „LSR” wraz z harmonogramem.

Wsparcie przygotowawcze może być wypłacone pod warunkiem zakończenia realizacji operacji w ramach działania 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” objętego PROW 2007-2013.

Wsparcie nie może być łączone ze wsparciem przygotowawczym w ramach innych programów współfinansowanych ze środków funduszy EFSI.

Wybór Lokalnej Strategii Rozwoju

- ogłoszenie konkursu na wybór LSR będzie skoordynowane w całym kraju,
- jednolite kryteria wyboru w całym kraju, z ewentualnym uwzględnieniem specyfiki regionalnej,
- wybór LSR dokonywany przez komisje utworzone przez poszczególne SW,
- wsparcie eksperckie do oceny LSR,
- możliwość poprawy LSR zgodnie ze wskazaniem ekspertów.

Wybór Lokalnej Strategii Rozwoju

- wybrana może zostać LSR, która będzie realizowana przez LGD działającą w **formie prawnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną**, w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW oraz ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności,
- zakłada się, że wybrane mogą być tylko te LSR, w ramach których **co najmniej 50% budżetu LSR** przeznaczonego na realizację poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” przeznaczone będzie na **przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy**,
- **obowiązkowe wskazanie w LSR grup defaworyzowanych.**

Obszar kwalifikujący się do wsparcia:

- LEADER będzie realizowany na obszarach wiejskich definiowanych jako obszar całego kraju z wyłączeniem obszaru miast o liczbie mieszkańców **większej niż 20 000**,
- jedna LSR będzie realizowana na obszarze zamieszkanym przez **min. 30 000** mieszkańców z obszarów wiejskich i **max. 150 000** mieszkańców i będzie obejmować **co najmniej 2 gminy, których obszary stanowią (bądź zawierają) obszary wiejskie.**

Ad.2) Wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Zakres wsparcia:

- **wzmocnienie kapitału społecznego**, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR;
- **zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości**;
- **dywersyfikacja źródeł dochodu**, w tym tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego tj. infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych w celu udostępniania jej lokalnym producentom;
- **podnoszenie kompetencji osób z obszaru LSR** w powiązaniu z zakładaniem działalności gospodarczej, rozwojem przedsiębiorczości lub dywersyfikacją źródeł dochodów, w szczególności przez rolników i osoby długotrwale bezrobotne;
- **podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej** w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych, innowacji;
- **rozwój produktów lokalnych**;
- **rozwój rynków zbytu**, z wyłączeniem targowisk;
- **zachowanie dziedzictwa lokalnego**;
- **rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury** turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej;
- **rozwój infrastruktury drogowej** gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego.

Ad.2) Wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Beneficjenci (w zależności od zakresu operacji):

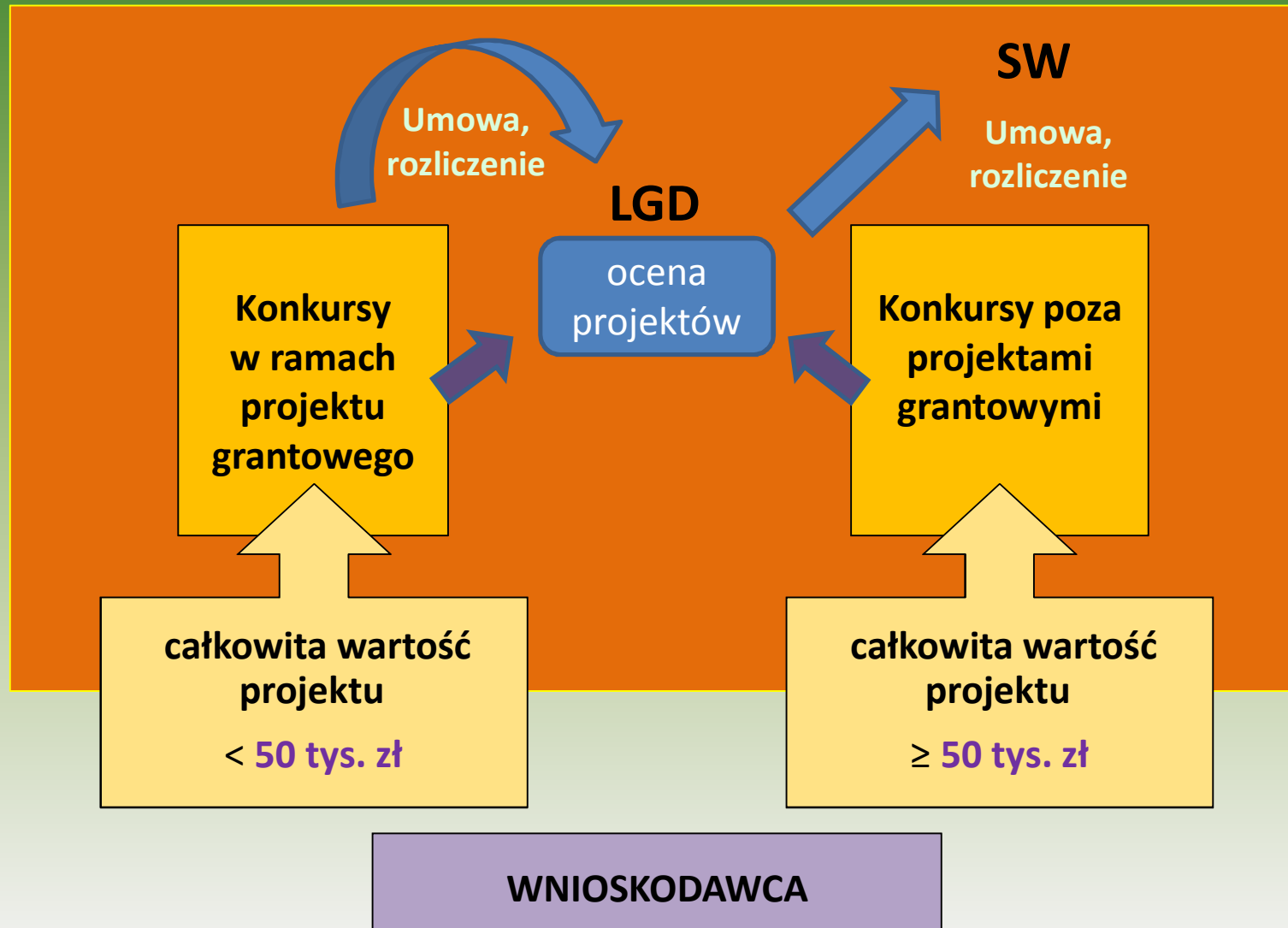
- **osoby fizyczne,**
- **osoby prawne,** w tym m.in. kółka rolnicze, jednostki samorządu terytorialnego z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe,
- **jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej,** którym ustawy przyznają zdolność prawną.

Beneficjentem może być LGD - w przypadku:

- **operacji własnych,**
- **projektów grantowych** (beneficjentem ubiegającym się o wsparcie przed podmiotem wdrażającym jest LGD; operacja taka składa się z szeregu grantów, których realizatorami są różnorodne podmioty działające na obszarze objętym LSR).
 - **W przypadku projektów grantowych, grantobiorcami mogą być również sformalizowane grupy nieposiadające osobowości prawnej (np. koła gospodyń wiejskich).**
 - **Grantobiorcami nie mogą być podmioty prowadzące działalność gospodarczą lub deklarujące jej podjęcie.**

Schemat składania wniosków w ramach wdrażania LSR

Ad.2) Wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Maksymalne kwoty pomocy dla danego rodzaju operacji oraz kryteria wyboru będą ustalone przez LGD w LSR.

Limit pomocy na beneficjentów / grantobiorców:

- **Beneficjenci inni niż JST oraz LGD – maks. 300 tys. zł** w okresie realizacji Programu, z wyjątkiem beneficjentów realizujących operacje z zakresu inkubatorów przetwórstwa lokalnego,
- **Grantobiorcy – maks. 100 tys. zł,**
 - w przypadku podmiotu, który będzie ubiegać się o wsparcie na rzecz sformalizowanej grupy nieposiadającej osobowości prawnej, limit pomocy liczony jest odrębnie na każdą sformalizowaną grupę,
 - w przypadku **jednostek sektora finansów publicznych, wartość realizowanych przez nie samodzielnie grantów nie może przekroczyć 20% danego projektu grantowego,**
(ograniczenie to nie ma zastosowania w przypadku, gdy sformalizowana grupa nieposiadająca osobowości prawnej realizuje grant we współpracy z jednostką sektora finansów publicznych, która ubiegała się o wsparcie na rzecz tej grupy).
 - w przypadku operacji w partnerstwie – **limit pomocy każdego z partnerów jest pomniejszany proporcjonalnie.**

Ad.2) Wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Limit pomocy na operacje:

- do **300 tys. zł** kwoty pomocy – z wyłączeniem operacji z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej, tworzenia inkubatorów oraz operacji realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych oraz LGD,
- do **500 tys. zł** kwoty pomocy na **utworzenie inkubatora przetwórstwa lokalnego,**
- do **100 tys. zł** kwoty pomocy na **rozpoczęcie działalności gospodarczej,**
- do **50 tys. zł** kwoty pomocy na **operację własną,**

Intensywność pomocy:

- do **100%** kosztów kwalifikowalnych, w zależności od kategorii beneficjenta, rodzaju operacji oraz zapisów LSR.
- pomoc ma formę refundacji lub płatności zryczałtowanej w zależności od rodzaju operacji. W przypadku operacji polegających na rozpoczęciu prowadzenia działalności gosp. pomoc ma formę płatności zryczałtowanej.

Ad.2) Wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Warunki:

- wnioskodawca wykaże **doświadczenie lub** uzasadni **potencjał, kwalifikacje lub prowadzi działalność odpowiednią do realizacji operacji,**
- **operacja jest uzasadniona ekonomicznie, za wyjątkiem operacji:**
 - polegającej na nieodpłatnym lub niekomercyjnym udostępnianiu: infrastruktury służącej działalności przetwórczej udostępnianej lokalnym producentom; ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej lub drogowej; obiektów stanowiących dziedzictwo lokalne,
 - szkoleniowej; promocyjnej; polegającej na kultywowaniu dziedzictwa lokalnego,
- **realizowana na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo dysponowania nieruchomością** na cele określone w operacji przez okres związania celem,
- w przypadku operacji z zakresu tworzenia i funkcjonowania sieci, operacja realizowana jest przez co najmniej 2 partnerów, których działalność jest ukierunkowana na tworzenie krótkich łańcuchów żywnościowych, rynków lokalnych lub usług turystycznych,
- w przypadku wsparcia w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, uzyskanie pomocy **powyżej 25 tys. zł** wymaga utworzenia **co najmniej 1 miejsca pracy.**

Ad.3) Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania

Beneficjenci:

- LGD, których LSR zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków Programu.

Kwoty i stawki wsparcia:

- limit pomocy na LGD – do **5%** wsparcia kierowanego z Programu na daną LSR w ramach poddziałań *Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju* oraz *Wsparcie kosztów bieżących i aktywizacji*,
- **50 tys. zł** - minimalna wartość projektu międzyterytorialnego,
- pomoc ma formę refundacji.

Intensywność pomocy:

- do **100%** kosztów kwalifikowalnych.

Kryteria wyboru:

- jednolite dla całego kraju (projekt musi osiągnąć min. 60 % punktów).

Ad.4) Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji

Beneficjent:

- LGD, których LSR zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków Programu.

Kwoty i stawki wsparcia:

- wysokość kwot zostanie określona w przepisach krajowych z uwzględnieniem wyników analizy i będzie uwzględniać wielkość obszaru objętego LSR,
- pomoc ma formę rozliczenia ryczałtowego,
- wsparcie nie może być łączone ze wsparciem kosztów bieżących i aktywizacji w ramach innych programów współfinansowanych ze środków funduszy EFSI.

Dziękuję za uwagę

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich

Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań

tel. 61 626 60 00; fax. 61 626 60 04; e-mail: dow.sekretariat@umww.pl

www.prow.umww.pl